

alsó fok a keresetet el is utasította. A felülvizsgálatnak a Kuria helyt adott és alperes kártérítési felelősségét megállapította. Az indokolásból idézzük a következőket:

„Téved a felebbezési bíróság abban, hogy a tűz kitérését és pusztítását az erőhatalom fogalma alá vonja. Ugyanis erőhatalom csak úgy lenne megállapítható, ha a tűz olyan körülmény miatt tört ki és pusztított, amelyet rendes emberi gondossággal előrelátni vagy elhárítani nem lehetett. Ez azonban az adott esetben még akkor sem áll, ha a tűz nem a gépházban a kazán tüzelőjéből kikotort parázsló hamuból, hanem a tetőnek kigyulladásából keletkezett. Nevezetesen arra mindig lehetett számítani, hogy a tetőhöz közelálló kéményből kiszálló szikra a régi és száraz zsindelytetőzetet lángralobbanthatja; tehát a kellő előrelátás mellett gondoskodni lehetett volna olyan rendszabályokról, amelyek ennek a veszélynek, ha nem is kizárására, de legalább csökkentésére avagy a kitért tűz pusztító hatásának mérséklésére alkalmasak. Ily rendszabályokat azonban, aminők például a kéménynek magasabbra emelése, szikrafogó alkalmazása, a padlás letapasztása, tűzfalak húzása stb. az alperes nem vett foganatba, tehát nem hivatkozhatik sem erőhatalomra, sem arra, hogy a tűznek nagy arányokat öltött pusztítása neki fel nem róható.

Ennélfogva az alperes kártérítési kötelezettségét meg kellett állapítani és az ügyet a kár összegének kérdésében leendő döntés végett a felebbezési bírósághoz visszautasítani.*

Haszonrészesedő hitelező — alkalmi egyesülés? A romló valuta tette tömegjelenséggé a haszonrészesedés kikötésével egybekötött hitelnyújtást. A szemérmesebb hitelezők nyultak-e ehhez az eszközhöz, akik átallották a 8 százaléknál magasabb kamat kikötését, vagy pedig a ravaszabbak, akik így jogilag biztosítottabbaknak érezték magukat, ezt alig lehet eldönteni. Tény, hogy a legtöbbször a haszonrészesedést függetlenítették a haszon tényleges elérésétől és bizonyos minimumu hasznot az adós garantált, ami mellett a hitelező rendszerint kifejezetten kizárta a veszteségben való osztozást.

Az adós más hitelezői megpróbálkoztak azzal, hogy a haszonrészt mint társat tegyék felelőssé és az utóbbi időben ennek a felelősségnek a kérdése sűrűn felvetődött.

A Kuria most nemlegesen oldotta meg a kérdést, kimondva, (P. IV. 170/925.) hogy a haszonrészesedés melletti hitelezés nem alkalmi egyesülés és a hitelezőre az adós által kötött ügyletekből folyóan semmi kötelezettség nem származik.

A döntés kétségtelenül helyes. Más kérdés az, hogy az adós és hitelező egymásközötti viszonyában a hitelező nem viszi-e el az adós nyereségét, de ez a kérdés a maga jogi területén oldandó meg és a hitelező nyereségrészesedése nem lehet alapja a felek intencióitól teljesen távolálló társas viszony oktrojálásának. *B. S.*

Fiumeinek nem kell perkoltség-biztosítékot adnia. Az igazságügy-miniszter a kir. Kuriához intézett átiratában közölte, hogy az olasz külügyminiszter jegyzékében foglaltakhoz képest a hágai perjogi egyezmény Fiume területére is kiterjed. Ez alapon a Kuria (P. IV. 3852/924.) alperes perkoltség-biztosíték iránti kérelmét, illetve a pergátló kifogást elutasította.